

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoR/6/2024
Identifikačné číslo spisu:	9024200006
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9024200006.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, na návrh oprávneného (otec): W. T., nar. XX. O. XXXX, trvale bytom R. S. XXX, XXX XX L., S. X. E., štátny občan S. X. E., právne zastúpený: JUDr. Jozefom Herbulákom, advokátom, so sídlom Brnianska 1K, Trenčín, matka (povinná): O. X., nar. XX.W. XXXX, trvale bytom Z. XX, Z. I., t.č. Y. XXXX/XXX, Z. I., štátna občianska Slovenskej republiky, právne zastúpená JUDr. Andrejom Garom, advokátom, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, o návrat do krajiny obvyklého pobytu v cudzine maloletej: D. Z. X.Á., nar. XX.A. XXXX, bytom u povinnej, maloletá zastúpená kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, v konaní o dovolaní matky dieťaťa ako povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, zo dňa 21. februára 2024 č.k. 12CoE/8/2023- 504 , takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 10. júla 2023, č.k. 37Em/3/2023-102 (ďalej „súd prvej inštancie“), ktorým nariadil výkon právoplatného a vykonateľného uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/37/2022-684 zo dňa 13.10.2022, v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17CoP/4/2023-859 zo dňa 25.apríla 2023 odňatím maloletej D. Z. X., nar. XX. A. XXXX od povinnej a odovzdaním oprávnenému. Mal preukázané, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o návrate maloletej v spojení s uznesením odvolacieho súdu nadobudli právoplatnosť aj vykonateľnosť a sú spôsobilým exekučným titulom na výkon rozhodnutia vo veci maloletej. Oprávnený už v základnom konaní preukázal splnenie záruk v podobe zabezpečenia bývania. Vo vykonávacom konaní súd v zásade nie je oprávnený zasahovať do exekučného titulu opätovným posúdením správnosti rozhodnutia. Odložiť výkon rozhodnutia môže len v prípade, ak je vážne ohrozený život, zdravie alebo priaznivý vývoj maloletých detí. Dôvody pre odklad vykonateľnosti rozhodnutia boli posudzované už v základnom konaní z pohľadu dôvodov pri nenavrátaní maloletých detí v zmysle Dohovoru, nemôže preto opätovne tieto dôvody zohľadniť pri výkone exekučného titulu, inak by zasiahol do materiálnej vykonateľnosti

exekučného titulu, čo je neprípustné. Súd môže zohľadniť len iné skutočnosti, ktoré nastali po právoplatnom skončení základného konania, ktoré musia byť preukázané. Tvrdenia matky o nesplnení povinnosti otca zabezpečiť jej bývanie v Nemecku tým, že nájomná zmluva má byť neplatná alebo v danom byte bývajú iné osoby, prípadne, že matka nebude mať zabezpečené súkromie v tomto štádiu konania neobstoja, keďže sa jedná len o tvrdenie matky. V závere rozhodnutia odvolací súd poučil účastníkov konania, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Súčasne opísal dôvody prípustnosti dovolania podľa Civilného sporového poriadku („CSP“).

2. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/37/2022-64 zo dňa 13.10.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/4/2023-859 zo dňa 25.04.2023 bol nariadený návrat maloletej D. Z. do Spolkovej republiky Nemecko. Matke maloletej (povinnej) bolo nariadené navrátiť maloleté dieťa do troch dní od právoplatnosti uznesenia. V prípade, že matka nenavráti maloletú do krajiny jej obvyklého pobytu v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, je otec oprávnený po uplynutí stanovenej lehoty maloleté dieťa prevziať za účelom jeho navrátenia do krajiny obvyklého pobytu. V prípade návratu maloletej spolu s matkou je otec maloletej povinný po dobu 6 mesiacov zabezpečiť bývanie pre matku a maloletú v samostatnom byte a po túto dobu uhrádzať nájomné a náklady spojené s užívaním bytu. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.mája 2023. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením II. ÚS 402/2023-28 zo dňa 24.augusta 2023 zamietol ústavnú sťažnosť povinnej ako sťažovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoP/4/2023-859 zo dňa 25.apríla 2023 a nevyhovел odkladu vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/37/2022-64 zo dňa 13.10.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/4/2023-859 zo dňa 25.04.2023. Z obsahu spisu a z vykonanej lustrácie vyplynulo, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/102/2023-26 zo dňa 10.07.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 15CoP/53/2023-64 zo dňa 26.09.2023 bol odmietnutý návrh matky na obnovu konania a zamietnutý návrh na odklad vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/37/2022-64 zo dňa 13.10.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/4/2023-859 zo dňa 25.04.2023.

3. Odvolací súd konštatoval, že právna úprava pripúšťa odvolanie proti výkonu rozhodnutia (§ 377 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku). Podaním odvolania zo strany povinnej podľa § 377 ods. 4 Civilného mimosporového poriadku však nedochádza k odloženiu vykonateľnosti, keďže podaním odvolania sa odkladá len právoplatnosť. Odvolanie vo veci nariadeného výkonu rozhodnutia povinná založila na argumentoch, podľa ktorých maloleté dieťa nerozumie nemecky, oprávnený smeruje k zamedzeniu starostlivosti povinnej o maloletú, dochádza k nesplneniu záruk zo strany oprávneného, výkon rozhodnutia ohrozuje fyzické a psychické zdravie maloletého dieťaťa a za týmto účelom predložila dôkazné prostriedky a žiadala vypočúť maloletú. Poukazovala taktiež na porušovanie práv maloletej pri výkone rozhodnutia.

4. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 377 ods. 3 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok („CMP“), podľa ktorého možno nariadenie výkonu rozhodnutia odôvodniť len tým, že exekučný titul nie je vykonateľný alebo že okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu spôsobili zánik uloženej povinnosti. Odvolacie dôvody tak možno smerovať len k existencii takých skutočností, ktoré by znamenali nemožnosť realizovať výkon rozhodnutia a nemôžu sa ale týkať dôvodov merita veci rozhodnutej v základnom konaní. V súdnej veci sa oprávnený (otec) domáha výkonu rozhodnutia na základe relevantného exekučného titulu, vykonateľného ako po stránke formálnej tak aj materiálnej. Materiálna ako aj formálna stránka vykonateľnosti exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/37/2022-64 zo dňa 13.10.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/4/2023-859 zo dňa 25.04.2023 je jednoznačná. Uvádzané rozhodnutia boli predmetom prieskumu na základe podanej sťažnosti oprávnenej aj v konaní pred Ústavným súdom SR (jej sťažnosť bola vyhodnotená ako nedôvodná), o obnovu konania úspešná nebola, a nebol priznaný ani odklad ich vykonateľnosti. Po stránke materiálnej sú výroky rozhodnutia určité, rovnako ako označenie účastníkov.

5. Povinná zdôraznila ako odvolací dôvod aj jej zdravotný stav, tento ale podľa odvolacieho súdu nie je možné subsumovať pod procesno-právne kritériá vyžadované podľa ust. § 377 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku. Navyše, povinnou uvádzaný jej zdravotný stav podľa názoru odvolacieho

súdu je riešiteľný aj v Nemecku. Nejde o okolnosť ktorá môže spôsobiť zánik v exekučnom titule uloženej povinnosti. Na okraj odvolací súd uviedol, že povinná argumentovala svojím zdravotným stavom ako dôvodom nenávratenia maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu aj v ústavnej sťažnosti v konaní II. ÚS 402/2023, túto jej argumentáciu Ústavný súd Slovenskej republiky vyhodnotil v uznesení II. ÚS 402/2023-28 zo dňa 24.08.2023 za neopodstatnenú, pretože z nej nevyplývali skutočnosti, pre ktoré by nebolo možné realizovať návrat maloletej do krajiny obvyklého pobytu.

6. V doteraz prebiehajúcich konaniach, vrátane konania o výkon rozhodnutia odvolací súd poníma výrazný a dominujúci rodičovský konflikt - do ktorého na strane povinnej sú zapojení rodinní príslušníci povinnej (matky), podporne poukazuje aj na totožné posúdenie situácie medzi účastníkmi konania v uznesení Ústavného súdu SR II. ÚS 402/2023-28 zo dňa 24. augusta 2023. Odvolací súd konštatoval, že z nahrávky sa nejaví, že by správanie oprávneného (otca) smerovalo k agresivite voči maloletej, ale javí sa skôr ako výsledok jeho netrpezlivosti a frustrácie voči bezvýsledným pokusom o navrátenie dieťaťa, ku ktorým prispieva povinná svojím konaním, keď nerešpektuje právoplatné rozhodnutie o návrate dieťaťa a bráni aj riadne nariadenému výkonu rozhodnutia. Ako aj zdôraznil Ústavný súd SR otázka spôsobilosti otca starať sa o maloletú je otázkou, ktorú je oprávnený a povinný riešiť predovšetkým súd príslušný rozhodovať vo veci starostlivosti o maloletú a nie je úlohou návratových súdov, aby túto úlohu suplovali alebo na seba prenášali.

7. Odvolací súd konštatoval, že námietky povinnej (matky) k spôsobu výkonu rozhodnutia dňa 17. augusta 2023 a voči postupu konajúcej sudkyne tiež nie sú relevantnými dôvodmi z hľadiska kritérií podľa § 377 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku. V danom prípade postupoval okresný súd v súlade s § 384 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku. Vzhľadom na okolnosti bolo totiž zrejmé, že matka odmieta dobrovoľný výkon rozhodnutia. Požiadavka povinnej (matky) o výsluch maloletej v konaní o výkon rozhodnutia podľa názoru odvolacieho súdu presahuje rámec potrebného dokazovania pre vykonávacie konanie. Zisťovanie názoru maloletej bolo opodstatnené v meritórnom tzv. návratovom konaní a v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Ako vyplýva z právoplatného rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/37/2022-684 zo dňa 13. októbra 2022, v konaní o návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu konajúci súd sa pokúsil zistiť názor maloletej prostredníctvom opatrovníka, čo sa nepodarilo vzhľadom na nízky vek dieťaťa a nedostatočnú rozumovú vyspelosť, ako aj z dôvodu, že maloletá odmietala komunikáciu a nechcela sa zapájať do rozhovoru. Povinná (matka) podporne poukazovala aj na to, že toto zisťovanie názoru maloletej je už nariadené aj nemeckým súdom rozhodujúcim o úprave práv a povinností.

8. Proti tomuto uzneseniu povinná (matka mal. dieťaťa) v zastúpení advokátom včas dovolanie podľa § 420, písm. f) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CSP“) . Uviedla, že prípustnosť dovolania je daná ust. § 420 písm. f) CSP, a to z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil matke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces ako aj ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, s tým, že rozhodnutie dovolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie je prípustné proti uzneseniam, „ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým sa konanie končí. Namietala, že odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu vo vzťahu k potvrdeniu uznesenia súdu prvej inštancie neobsahuje zásadné dôvody pre také rozhodnutie. V odôvodnení napadnutého uznesenia absentujú odpovede na argumenty, otázky a zásadné skutočnosti o ktorých mal odvolací súd pri svojom rozhodovaní vedomosť a ktoré majú vo vzťahu k rozhodnutiu súdu podstatný význam.

9. Povinná na svoje vlastné náklady poverila dve osoby, ktorých úlohou bolo preveriť splnenie, resp. nesplnenie si povinnosti oprávneného - zabezpečiť ubytovanie pre oprávnenú a maloletú D. v SRN. Tieto osoby poverené matkou, sa rozprávali s obyvateľmi bytového domu na adrese I. XX I., XXX XX L., ktorí uviedli, že byt č. XX na X. poschodí je v dlhodobom užívaní osobami, ktoré v tomto byte žijú. Majú vedomosť len o jednom voľnom byte na adrese I. XX I., XXX XX L., ktorý ale podľa vyjadrení obyvateľov sa nachádza na prízemí a nezodpovedá rozlohe bytu č. XX na X. poschodí. Ďalej bolo povereným osobám obyvateľmi bytového domu oznámené, že nikdy nepočuli o osobe s menom G. S. - údajná prenajímateľka. Majiteľom bytu č. XX na X. poschodí je úplne iná osoba. Odvolací súd ani len nevzal do úvahy a nijako sa nevysporiadal s tvrdeniami matky ohľadom nepravdivosti tvrdení zo strany

otca o údajnom zabezpečení ubytovania. Odvolací súd nevykonával žiadne dokazovanie na zistenie pravdivosti skutkových tvrdení uvádzaných oprávneným o údajnom zabezpečení ubytovania pre matku a maloletú D. v SRN, ale bez overenia relevantnosti svojich domnienok.

10. Také rozhodnutie odvolacieho súdu zakladá vadu podľa ust. § 420 písm. f) CSP. Namietala rozpor medzi vykonaným dokazovaním a zisteným skutkovým stavom. V bode 24 sa odvolací súd vyjadruje k priebehu výkonu rozhodnutia zo dňa 17. augusta 2023. Odvolací súd veľmi stroho iba jednou vetou poukázal na správanie otca počas výkonu rozhodnutia, ktoré bolo podľa názoru povinnej ako aj názoru nemeckého súdu za hranou akéhokoľvek vhodného správania. Odvolací súd iba uviedol, že: „je však zároveň faktom, že po uplynutí určitej doby pokusov zo strany konajúcej sudkyne o dobrovoľné plnenie, pri snahe o nadviazanie kontaktu s maloletou sa oprávnený zachoval necitlivo, keď maloletú, ktorá stála pri nohách povinnej, náhle doslova schmatol do svojich rúk a pokúsil sa ju zobrať. O.. T. podľa nej nepostupovala v zmysle medzinárodných dohovorov a platnej judikatúry tak, aby zabezpečila čo najviac šetrný priebeh výkonu rozhodnutia, ktorý by bol čo najmenšou ujmom pre psychické a fyzické zdravie maloletej. Namietala aj postup kolízneho opatrovníka. Povinná aj na tomto mieste upozorňuje na skutočnosť, že zákonná sudkyňa O.. T. umožnila oprávnenému maloletú Karolínu násilne chytiť a pokúsiť sa ju uniesť. Z odôvodnenia Uznesenia odvolacieho súdu sa javí, že sa stotožňuje so správaním oprávneného ako aj zákonnej sudkyne počas výkonu rozhodnutia konaného dňa 17. augusta 2023. Odvolací súd absolútne neprihliadol na najlepší záujem maloletej a nerešpektoval jej právo vyjadriť svoj názor vo veciach, ktoré sa jej týkajú, keď doteraz nevykoval výsluch maloletej za účelom zistenia jej názoru. Navrhovala, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súd prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Súčasne podala návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia. Tvrdila, že ak by nedošlo k odkladu vykonateľnosti uvedených rozhodnutí maloletá D. by utrpela značnú duševnú ujmu a bola by uvrhnutá do neznesiteľnej situácie bez matky, bez jej bezpečnej vzťahovej osoby, ktorá starostlivosť o ňu denne zabezpečuje od jej narodenia. Odložením vykonateľnosti uvedeného rozhodnutia sa zabráni vzniku ujmy u maloletej D., nebude jej zamedzené v styku s matkou a i naďalej zotrvá v známom a rodinnom prostredí. V prípade odchodu maloletej D. na územie SRN by už náprava bola len ťažko možná skôr nemožná, nakoľko by sa s najväčšou pravdepodobnosťou naplnili obavy matky. Tým, že odvolací súd nevezal do úvahy podstatné skutočnosti majúce zásadný vplyv na meritórne rozhodnutie a v dôsledku toho rozhodol vydaním rozhodnutia porušujúcich práva matky, matka trpí pocitom právnej neistoty a bezmocnosti, nakoľko sa nemôže domôcť ochrany práv svojej dcéry a rozhodnutia, ktoré je v záujme maloletej D. a v priamom rozpore s ním. Zároveň u matky existuje dôvodná obava, že dôjde k oddeleniu maloletej od jeho rodiča - matky. V tomto prípade ide o vec, ktorá je veľmi citlivo vnímaná matkou, nakoľko sa týka jej práva na súkromný a rodinný život, práva rodiča byť s maloletým dieťaťom a konať s prihliadnutím na jej eminentný záujem. Jedinou možnou nápravou je zrušenie a vrátenie veci na nové konanie, v rámci ktorého by konajúce súdy prihliadli na vyššie popísané podstatné skutočnosti, ktoré v rozpore so svojimi povinnosťami doposiaľ nevezali do úvahy, čím sa dopustili nesprávneho postupu a následného nesprávneho rozhodnutia. Predovšetkým je tu potreba vykonania dôkladného dokazovania v zmysle matkou navrhovaného rozsahu vo vzťahu k okolnostiam predvídaným článkom 13 Haagskeho dohovoru.

12. Oprávnený (otec) vo vyjadrení zo dňa 03. mája 2024 k dovolaniu povinnej (matky) proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 21. februára 2024 č.k. 12CoE/8/2023-504 a k návrhu na odklad vykonateľnosti navrhoval, aby dovolací súd dovolanie odmietol a zaviazal povinnú (matku) na náhradu trov konania.

13. Dovoláním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 21. februára 2024, č. k.: 12CoE/8/2023-504 považuje za vecne i právne správne a navrhovala, aby Najvyšší súd SR dovolanie povinnej v zmysle § 447 písm. c) CSP odmietol, keďže dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. V plnom rozsahu sa stotožňuje s napadnutým rozhodnutím Krajského súdu v Žiline, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, a teda nariadil výkon právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia nariaďujúceho návrat maloletej D. do krajiny jej obvyklého pobytu, do Spolkovej republiky Nemecko. Už v základnom návratovom konaní okresný, ako aj krajský súd vykonali rozsiahle dokazovanie, pričom sa podrobne vysporiadali so všetkými

námietkami, ktoré povinná vzniesla proti návratu dieťaťa do Nemecka a rozhodnutie o nariadení návratu maloletej D. do Nemecka predstavuje nesporne rozhodnutie, ktoré je v najlepšom záujme dieťaťa. Povinná

(matka) už v priebehu základného návratového konania opakovane deklarovala, že sa do Nemecka vrátiť nechce a rovnako opakovala, a taktiež opakuje, že právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie nariaďujúce návrat D. do Nemecka nemieni rešpektovať, bol jeho návrh na nariadenie výkonu právoplatného a vykonateľného rozhodnutia v plnom rozsahu dôvodný, s čím sa stotožnil ako súd prvej inštancie, ktorý po zistení, že neexistujú ospravedlniteľné dôvody, nariadil výkon rozhodnutia odňatím dieťaťa povinnej a jeho odovzdaním mne ako otcovi a upustil od menej invazívnych prostriedkov (ukladanie pokút, zastavenie sociálnych dávok a pod.), keďže vzhľadom na postoj povinnej bolo zjavné, že tieto menej invazívne prostriedky by neviedli zo strany povinnej k dobrovoľnému splneniu súdom uloženou povinnosťou. S takýmto záverom sa následne v plnom rozsahu stotožnil aj odvolací súd, ktorý uznesenie súdu prvej inštancie nariaďujúce výkon právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, napadnuté odvolaním povinnej, svojím uznesením potvrdil.

14. Dovolanie povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 21.februára 2024, č. k.: 12CoE/8/2023-504 je neprípustné, keďže nie je splnená objektívna podmienka prípustnosti dovolania, ktorou je spôsobilý predmet, a teda rozhodnutie, ktoré možno preskúmať. Predmetné dovolanie totiž smeruje proti rozhodnutiu o nariadení výkonu právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, ktoré rozhodnutie však nie je rozhodnutím krajského súdu ako odvolacieho súdu vo veci samej, ako ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí a ktoré možno preskúmať. Preto navrhoval, aby najvyšší súd dovolanie povinnej podľa § 447 písm. c) CSP odmietol. Na preukázanie správnosti tvrdení, a teda, že dovolaním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, ktorým krajský súd ako odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení výkonu rozhodnutia nariaďujúceho návrat maloletej D. do krajiny jej obvyklého pobytu nepredstavuje rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej a ani konečné rozhodnutie odvolacieho súdu. Poukazoval na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.júna 2020, spis. zn. 9Cdo/13/2020, kde najvyšší súd v bode 12. odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že : „Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo v danom prípade potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu oprávneného na výkon rozhodnutia, svojou povahou nenapĺňa znaky rozhodnutia vo veci samej. Ide totiž o rozhodnutie vydané vo vykonávacom konaní (§ 370 a nasl. CMP), ktorému už predchádzalo rozhodnutie vo veci samej, ktoré je exekučným titulom (rozsudok Okresného súdu Martin z 29. júna 2006, č. k. 20P/358/2005-38, resp. rozsudok Okresného súdu Martin z 29. apríla 2016, č. k. 20P/269/2014-100). Nejedná sa ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, v dôsledku čoho proti takému rozhodnutiu nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.“

15. Taktiež sa podľa neho nemožno stotožniť s tvrdením povinnej, že prípustnosť dovolania proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu je okrem ust. § 420 písm. f) CSP zároveň daná aj splnením podmienok ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Povinná totiž vo svojom dovolaní nielenže nevymedzila právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej otázky sa podľa nej odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a rovnako ani nepoukázala na rozhodnutia predstavujúce ustálenú rozhodovaciu prax, od ktorých sa v prejednávanej veci odvolací súd podľa názoru povinnej matky odklonil.

16. Oprávnený (otec) namietal, že pokiaľ matka brojí proti samotnému návratu dieťaťa do Nemecka a považuje ho za rozporný s najlepším záujmom dieťaťa, poukazuje na to, že na podklade ústavnej sťažnosti matky sa vecou vo svojom uznesení zo dňa 24. augusta 2023, spis. zn. II. ÚS 402/2023-28 zaoberal Ústavný súd SR, ktorý dôkladne preskúmal tvrdenia matky o údajnom porušení práv dieťaťa a dospel k záveru, že nariadenie návratu maloletej do Nemecka žiadnym spôsobom jej práva neporušuje. Návrh povinnej na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia je v plnom rozsahu nedôvodný a nespadá pod ustanovenie § 444 ods.1 Civilného sporového poriadku. V predmetnej veci je vykonateľným rozhodnutím uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.októbra 2022, spis. zn. 38P/37/2022-684, na podklade ktorého sa vedie vykonávacie konanie. Matkou napadnutým uznesením o nariadení výkonu rozhodnutia sa žiadna povinnosť neukladá, ide o rozhodnutie, ktoré súd

vydáva po zistení, že návrh na výkon rozhodnutia bol podaný dôvodne, že povinný rodič ho dobrovoľne nesplnil a že neexistujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný rodič vykonateľnému rozhodnutiu nepodrobuje. V napadnutom uznesení sa taktiež upravuje spôsob výkonu rozhodnutia, v predmetnej veci má ísť o odňatie dieťaťa matke a o jeho odovzdanie otcovi. Keďže týmto rozhodnutím sa neukladá žiadna povinnosť, takéto rozhodnutie ani nenadobúda vykonateľnosť, a preto je návrh matky; na odklad vykonateľnosti nezmyselný. Tak základné konanie, ako aj vykonávacie konanie je poznačené rozsiahlymi obštrukciami zo strany povinnej, ktorá nimi sleduje svoj vlastný záujem a oddialenie návratu maloletej do Spolkovej republiky Nemecko. Za takúto obštrukciu je potrebné považovať aj podanie tohto dovolania, o ktorom povinná musí vedieť, že je zjavne nedôvodné a že jediným účelom jeho podania je dosiahnuť, aby vec bola predložená dovolaciemu súdu a aby sa v tomto čase nerobili úkony smerujúce k výkonu rozhodnutia. Je preto úlohou súdu prvej inštancie, aby matke takýto priestor na obštrukcie nevytváral a aby napriek podanému dovolaniu, ktoré samo o sebe nemá žiadny odkladný účinok, vo výkone rozhodnutia pokračoval a aby ho v súlade s vlastným uznesením, ktorým výkon rozhodnutia nariadil, v dohľadnej dobe zrealizoval. A to tak, že zabezpečí odňatie maloletej od povinnej matky a jeho následné odovzdanie oprávnenému otcovi a po skúsenostiach s výkonom rozhodnutia zo dňa 17. augusta 2023 zabezpečí takú súčinnosť zo strany polície, aby bolo možné prekonať fyzický odpor povinnej a jej rodinných príslušníkov, ktorí ho pri výkone rozhodnutia napadli a výkon rozhodnutia zmarili. Je v najlepšom záujme dieťaťa zrealizovať výkon rozhodnutia čo najskôr.

17. Povinná (matka) vo vyjadrení zo dňa 14. mája 2024 k vyjadreniu oprávneného (otca) k dovolaniu uviedla, že sa v celom rozsahu nestotožňuje s tvrdeniami oprávneného o nepripustnosti dovolania v uvedenej právnej veci a máme za to, že pripustnosť dovolania jednoznačne daná na základe ust. § 420 písm. r) CSP, nakoľko Uznesenie KS je rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí, pričom konanie pred odvolacím súdom a samotné rozhodnutie (Uznesenie KS) je postihnuté vadami spočívajúcimi v nesprávnom procesnom postupe súdu, ktorým súd znemožnil povinnej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Povinná uvádza, že pokiaľ dovolaniu nebude vyhovené, hrozí jej a maloletej ťažká ujma spočívajúca v narušení citových väzieb, ktoré sú s maloletou vybudované. V prípade ak by nedošlo k odkladu vykonateľnosti uvedených rozhodnutí maloletá D. by utrpela značnú duševnú ujmu a bola by uvrhnutá do neznesiteľnej situácie bez matky, bez jej bezpečnej vzťahovej osoby, ktorá starostlivosť o ňu denne zabezpečuje od jej narodenia.

18. Odložením vykonateľnosti uvedeného rozhodnutia sa zabráni vzniku ujmy u maloletej Karolíny, nebude jej zamedzené v styku s matkou a i naďalej zotrúva v známom a rodinnom prostredí. V prípade odchodu maloletej Karolíny na územie SRN by už náprava bola len ťažko možná skôr nemožná, nakoľko by sa s najväčšou pravdepodobnosťou naplnili obavy matky. Tým, že odvolací súd nevzal do úvahy podstatné skutočnosti majúce zásadný vplyv na meritórne rozhodnutie a v dôsledku toho rozhodol vydaním rozhodnutia porušujúcich práva matky, matka trpí pocitom právnej neistoty a bezmocnosti, keďže sa nemôže domôcť ochrany práv svojej dcéry a rozhodnutia, ktoré je v záujme maloletej Karolíny a v priamom rozpore s ním.

19. Vyžadovanie formulácie dovolacej otázky ako otázky zásadného právneho významu pri dovolacom dôvode podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako ďalšej podmienky pripustnosti dovolania ide nad rámec zákonnej formulácie podmienok pripustnosti dovolania pre nesprávne právne posúdenie. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 479/2020 z 9. februára 2021). Z uvedeného je zrejmé, že aktuálne znenie § 421 ods. 1 CSP nevyžaduje ako podmienku pripustnosti dovolania, aby právna otázka, ktorá je predmetom dovolania, spĺňala aj podmienku „zásadného právneho významu“. Rovnako ani spôsob vymedzenia dovolacej otázky spočívajúcej v nesprávnom právnom posúdení (§ 432 CSP) neviaže pripustnosť dovolania na existenciu takejto podmienky.

20. Oprávnený (otec) vo vyjadrení zo dňa 22. októbra 2024, doručenému najvyššiemu súdu dňa 25. októbra 2024 v zastúpení advokátom podal vyjadrenie k vyjadreniu matky - oznámenie nových skutočností. Uviedol, že tvrdenia matky uvádzané v predmetných právnych podaniach v plnom rozsahu popiera a vo vzťahu k týmto tvrdeniam je nevyhnutné uviesť, že zo strany matky, zastúpenej právnym zástupcom, opätovne (už minimálne po tretíkrát) dochádza k úmyselnému zavádzaniu súdu nepravdivými informáciami. Po prvýkrát došlo zo strany matky k zavádzaniu súdu v základnom návratovom konaní na pojednávaní dňa 02.09.2022, kedy jej právny zástupca za pomoci nepravdivej

prezentácie znenia Nemeckého občianskeho zákonníka spochybňoval otca oprávneného, nepravdivo fabulujúc obsah nemeckého právneho predpisu. Po zadovážení prekladu relevantných ustanovení Nemeckého občianskeho zákonníka sa tvrdenia matky ukázali ako nepravdivé. Po druhýkrát matka zavádzala súd na pojednávaní dňa 13.10.2022, keď prostredníctvom svojho právneho zástupcu tvrdila, že z listiny vydanéj Štátnym zastupiteľstvom Nürnberg zo dňa 22.09.2022 vyplýva, že matke hrozí nebezpečenstvo trestného stíhania, pričom po preklade predmetnej listiny sa zistilo, že ide len o opravu zákonného ustanovenia, podľa ktorého bolo rozhodnuté, a to bez vplyvu na fakt, že trestné stíhanie sa zastavuje. V poradí k tretiemu pokusu o úmyselné zavádzanie súdu dochádza zo strany matky v jej podaniach zo dňa 13.08.2024 a zo dňa 16.08.2024. Navrhuje, aby si súd zadovážil úradný preklad oboch rozhodnutí nemeckého súdu, ktoré matka k svojim podaniam priložila a po oboznámení sa s prekladom sám zistí, že povinná matka si vo svojich podaniach domýšľa závery, ktoré z predmetných rozhodnutí vôbec nevyplývajú.

21. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu zo dňa 02.08.2024, prijaté dňa 31.07.2024, spis. 04 F 7/22, z tohto vyplýva, že sa konštatuje zánik účinnosti predbežného opatrenia z 04.01.2022, spis. 4F 7/22, ktorým nemecký súd preniesol právo určiť miesto pobytu dieťaťa výlučne na otca. V dôsledku zániku účinnosti tohto predbežného opatrenia sa obnovuje pôvodný stav, kedy právo určiť pobyt dieťaťa majú obaja rodičia a tvrdenie matky, že toto právo má výlučne ona sama, nemá oporu v platnom právnom stave. Nič viac a nič menej z citovaného procesného uznesenia nemeckého súdu nevyplýva.

22. Matka ďalej predložila uznesenie Obvodného súdu Amtsgericht Hersbruck prijaté dňa 30.07.2024, spis. zn. 04 F 79/22, pričom vo svojom podaní uvádza opätovne závery, ktoré z tohto rozhodnutia nevyplývajú. Tak, ako bolo zistené v základnom návratovom konaní, opatrovnícke práva (nemecký výraz *Sorgerecht*) majú obaja rodičia, a toto právo vykonávajú spoločne. Otec svojím návrhom zo dňa 27.01.2022 žiadal o prenesenie opatrovníckeho práva výlučne na seba. Matka v tomto konaní podala protinávrh, ktorým žiadala o prenesenie opatrovníckych práv výlučne na seba. Otec vzal v priebehu konania svoj návrh celkom späť. Matka tak neurobila, preto súd predmetným uznesením jej návrh zamietol, pričom vo výroku výslovne uviedol, že opatrovnícke právo budú obaja rodičia vykonávať naďalej spoločne. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania a autoritatívne určil hodnotu sporu. V prípade späťvzatie návrhu sa pred nemeckým súdom osobitným výrokom nerozhoduje o zastavení konania, späťvzatie návrhu ale vyplýva z odôvodnenia. Za účelom odstránenia pochybností o obsahu prejavu vôle otca, predkladá jeho písomné vyjadrenie zo dňa 24.07.2024, adresované súdu, z ktorého vyplýva, že otec súhlasí so zápisom maloletej do materskej školy. Robí tak okrem iného i z dôvodu uľahčenia výkonu rozhodnutia, resp. umožnenia výkonu rozhodnutia, keďže sa ukázalo, že realizácia odňatia dieťaťa matke a jeho odovzdanie otcovi v prostredí bydliska matky za účasti jej rodinných príslušníkov, ktorí nerešpektujú pokyny zákonného sudcu a ktorým musela byť ukladaná poriadková pokuta, je takmer nemožné. Otec nikdy nedal súhlas s pobytom maloletej na Slovensku a nikdy sa s touto skutočnosťou nezmieril. K späťvzatiu návrhu na nemeckom súde pristúpil otec z dôvodu, že nechce maloletú Karolínu Paulu traumatizovať ďalšími úkonmi - výsluchmi, znaleckými dokazovaniami a pod. pre potreby konania nemeckého súdu, keď výsledok konania nemeckého súdu i tak neovplyvní rýchlosť vykonávacieho konania a samotný návrat maloletej do Nemecka. Podanie otca zo dňa 24.07.2024 predkladá i z dôvodu, že im nie je zrejmé, prečo nemecký súd do odôvodnenia svojho uznesenia uviedol, že otec súhlasí s pobytom maloletej na Slovensku, keď takáto skutočnosť z jeho podania a ani z ústneho prednesu nevyplýva. Tak, ako na Slovensku, i v Nemecku možno opravnými prostriedkami napádať výrok súdneho rozhodnutia, nie však jeho odôvodnenie. Do pozornosti súdu dáva ale tú časť odôvodnenia rozhodnutia nemeckého súdu, kde súd hodnotí správanie matky v tom zmysle, že z dôvodu svojho konfliktu s otcom dieťaťa nerešpektuje potrebu maloletej na zdravý vzťah s otcom a že jej cieľom je otca zo života maloletej úplne vymazať.

23. Otec nesúhlasí so založením právomoci slovenských súdov konať a rozhodovať o výkone rodičovských práv a povinností. Otec maloletej na svojom návrhu na výkon rozhodnutia v plnom rozsahu zotrváva a žiada, aby súd postupoval v zmysle písomných návrhov zo dňa 21.03.2024, 23.04.2024, 30.04.2024, ako aj v zmysle sťažnosti na prieťahy v konaní zo dňa 03.06.2024, ďalej zo dňa 04.06.2024, 21.06.2024 a v neposlednom rade v zmysle sťažnosti zo dňa 11.07.2024. Nie je mu zrejmé, prečo súd, hoci je viazaný nielen zákonnými lehotami, ale aj lehotami vyplývajúcimi z nariadenia rady EÚ č. 2019/1111, nekoná, a to i napriek tomu, že uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia bolo ako vecne správne potvrdené odvolacím súdom. V dôsledku cieľavedomej manipulácie dieťaťa zo strany

matky sa tak v súvislosti s plynutím času stáva následná adaptácia dieťaťa po opätovnom návrate do Nemecka čoraz ťažšou. Z týchto dôvodov žiadam, aby súd výkon rozhodnutia bezodkladne zrealizoval.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že matka maloletých detí dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku odmietol dovolanie, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Dovolací súd stručne uvádza dôvod svojho rozhodnutia (§ 451 ods.3 CSP).

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

25. Podľa § 419 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie ,ak to zákon pripúšťa.

26. Podľa § 420 písm. f) zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok: dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Dovolací súd zistil, že povinná (matka) dovolaním napadala uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 21. februára 2024 č.k. 12CoE/8/2023- 504 , ktorý v odvolacom konaní potvrdil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 10. júla 2023, č.k. 37Em/3/2023-102 ktorým nariadil výkon právoplatného a vykonateľného uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/37/2022-684 zo dňa 13.10.2022, vydaného v konaní o návrat maloletého dieťaťa: D. Z. X., nar. XX. A. XXXX do cudziny pri neoprávnenom premiestnení, v spojení s potvrdzujúcim uznesením odvolacieho súdu - Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17CoP/4/2023-859 zo dňa 25.apríla 2023 .

28. Preskúmaním veci dovolací súd zistil, že odvolací súd poučil účastníkov konania, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Súčasne opísal dôvody prípustnosti dovolania podľa Civilného sporového poriadku („CSP“). V danom prípade predmet konania sa spravuje zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ktorý v obsahuje osobitné ustanovenia § 76, § 77 o dovolaní v prvej časti, tretí diel, ktoré majú aplikačnú prednosť, pred ustanoveniami Civilného sporového poriadku.

29. Podľa § 2 ods.1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok: Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 76 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok : Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

31. Z uvedeného je zrejmé, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu má právnu povahu uznesenia v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia a spadá pod aplikáciu ust. § 76 Civilného mimosporového poriadku. V zmysle § 2 ods.1 Civilného mimosporového poriadku je preto uplatnenie dovolacích dôvodov podľa Civilného sporového poriadku neprípustné proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

32. Právna otázka, že pod aplikáciu ustanovenia §76 Civilného mimosporového konaia patria i veci výkonu rozhodnutia vydané v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia bola judikovaná uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2017 sp.zn. 6 Cdo/ 2/2017 v bodoch 11-14 nasledovne:

33. „Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 76 systematicky začlenenom v treťom diele s názvom „Niektoré ustanovenia o dovolaní“, tretej hlavy („Opravné prostriedky“) prvej časti („Všeobecná časť“) modifikuje spôsobilý predmet dovolania ako jednu z objektívnych podmienok jeho prípustnosti tak, že vylučuje prípustnosť dovolania aj proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. Prípustnosť dovolania v tomto prípade nemôže založiť ani existencia procesnej vady uvedenej v § 420 C. s. p. (pozri R 20/2017). Ustanovenie § 373 C. m. p., ktoré sa nachádza v štvrtej časti s názvom „Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých“ odkazuje (okrem iného) na použitie ustanovení prvej časti Civilného mimosporového poriadku, ak v tejto osobitnej úprave, podľa ktorej sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, nie je ustanovené inak. To znamená, že v zmysle tohto ustanovenia platia pre výkon rozhodnutia vo veciach maloletých (okrem iného) tie ustanovenia všeobecnej časti Civilného mimosporového poriadku, ktoré nie sú vylúčené osobitnou úpravou tým, že rovnaká otázka je pre výkon rozhodnutia vo veciach maloletých upravená inak, prípadne tým, že ich aplikácia v tomto konaní je úplne vylúčená, vzhľadom na ich podstatu nezlučiteľnú s účelom tohto osobitného konania. Právna úprava výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých v ustanoveniach § 370 a nasl. C. m. p. neobsahuje žiadnu úpravu týkajúcu sa dovolania, a teda úpravu, ktorá by bola vo vzťahu k úprave vo všeobecnej časti opačná. V zmysle odkazu vyplývajúceho z ustanovenia § 373 C. m. p. treba, z hľadiska prípustnosti dovolania, aj vo vykonávanom konaní o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, použiť ustanovenie § 76 C. m. p. Aplikácii citovaného ustanovenia nebráni ani povaha tohto osobitného konania, ktorého účelom je, čo možno najrýchlejšie rozhodnúť vo veci výkonu rozhodnutia zohľadňujúc a uprednostňujúc pritom najmä najlepší záujem maloletého dieťaťa. Za rozhodnutie, ktoré nie je možné napadnúť dovolaním, treba preto podľa novej právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016, považovať aj uznesenie odvolacieho súdu vo veci výkonu rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, vydané po 30. júni 2016. V preskúmvanej veci oprávnený napáda dovolaním uznesenie odvolacieho súdu z 3. augusta 2016, ktorým odvolací súd rozhodol vo veci výkonu rozhodnutia o návrat maloletých detí do cudziny pri neoprávnenom premiestnení. Ide nepochybne o prípad, kedy Civilný mimosporový poriadok podanie dovolania proti uzneseniu vydanom v tomto konaní vylučuje. Dovolanie podané oprávneným proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu je bez ďalšieho neprípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto jeho dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. c) C. s. p. odmietol“.

34. Dovolací súd poukazuje na to, že uvedené rozhodnutie bolo publikované na aj v Časopise Zo súdnej praxe č. 14/2021) s právnou vetou : „Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu zamietajúcemu návrh oprávneného na výkon rozhodnutia, ktoré bolo vydané v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veci jeho neoprávneného premiestnenia alebo zadržania, je podľa § 76 Civilného mimosporového poriadku neprípustné“. Rozhodnutie je publikované aj na internetovej stránke najvyššieho súdu, i v systéme ASPI ako judikatúra pod č. JUD3788956SK.

35. Dovolací súd s odkazom na usálenú rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu dovolanie podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku odmietol dovolanie, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

36. Bez vecného prejednanja dovolacím súdom sa s oznámením nových skutočností, ktoré boli súčasťou vyjadrení v dovolacom konaní v ďalšom konaní vyporiada súd uskutočňujúci výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.